

PECSI Dohánygyár

VI. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM

A PECSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1978. AUGUSZTUS

A belső ellenőrzésről

Nincsen egyetlen vállalatnál, létezésénél sem olyan jól szervezett munka, amely ne igényelne a rendszeres és folyamatos ellenőrzést. Az ellenőrzés célja általában elsősorban nem a hibák felfedezése, hanem a hibák elkerülése, megelőzése.

Az ellenőrzési munka átfogó, országos szabályozásának igénye már régebben felmerült. Ennek kielégítésére új minisztertanácsi rendelet jelent meg a vállalati felügyeleti és belső ellenőrzésről. Az új minisztertanácsi rendelet szervesen kapcsolódik az árami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvényhez, és annak maradéktalan végrehajtásához segít hozzá.

A rendelet meghatározza a felügyeleti ellenőrzés célját, amely szerint az ellenőrzés célja és feladata, hogy teljeskörűen és átfogóan értékelje a vállalati tevékenységet, annak szerveztségét, gazdaságosságát, a vállalatvezetés erre irányuló munkájának hatékonyságát és javaslatokat tegyen a szükséges intézkedésekre. Konkrétan meghatározza a felügyeleti ellenőrzés szervezetét, és egyéb ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat is.

A vállalati belső ellenőrzés rendszerének meghatározásához elvi útmutatást ad. A belső ellenőrzés átfogó rendszerében foglalja a vezetők ellenőrzési tevékenységét, a vállalat gazdasági és egyéb tevékenységének folyamatába beépített ellenőrzést, valamint a függetlenített belső ellenőrzés tevékenységét. Az átfogó belső ellenőrzési rendszerét és működését szabályozó elveket, ill. azok kialakítását, tartományát, hatáskörét utalja az elvekre, hogy azt a vállalat szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni. A rendelet külön kitér a belső ellenőrzés átfogó rendszerébe tartozó ellenőrzési formákra és pontos körülményekre azok fogalalmára, ismérveire. Részletesen szabályozza a függetlenített belső ellenőrzés feladatát, függelmi viszonyait és a vállalat tájékoztató kötelezettségét a belső ellenőrzés felé. (Pl.: a belső ellenőrzés a vállalat gazdasági tevékenységét lényegesen befolyásoló különböző tanácskozási fórumokon, értekezleteken részt kell vennie.) A belső ellenőrzés függetlenített szervezetében foglalkoztatott ellenőrök képzési követelményeit is rögzíti a rendelet.

Fontosnak tartjuk, hogy vállalatunk trösztje vállalat, az ellenőrzési rendszerének ügyrendi módosításához meg kell várni a tröszt által kiadandó irányelveket, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy a trösztje vállalatán belül egységes belső ellenőrzési rendszer alakuljon ki. Fontosnak tartjuk, hogy vállalatunk be, hogy mindannyiunkra vonatkozó kötelezettség, hogy az ellenőrzés munkáját segíteni és mindenkinek kötelessége a szükséges felvilágosítást megadni. Reméljük, a jövőben az ellenőrzés színvonala tovább nő.

dr. Simon Gyuláné

A kategóriába sorolás tapasztalatai Vállalatunknál nem növelhető a létszám

A népgazdaság munkaerő-helyzetének alakulása, a munkaerőforrások leszállulása és a szükségletek kielégítésének fokozódó nehézségei vállalatunk létszámgazdálkodását jelentősen befolyásolta. Újabb és újabb előtérbe került az a megállapítás, hogy nincs olyan lehetőség, amely helyi foglalkoztatási vagy munkaerő-gazdálkodási megfontolásokból a jövőben alternatívát adna az extenzív, vagy intenzív fejlődési út megválasztására. Többet munkaerővel nem számolhatunk és ezért a fejlődés intenzív útja az egyetlen lehetséges alternatíva, az egyetlen lehetséges megoldás. Célunk tehát a munkaerő-szükséglet csökkentése, az élő munkával való racionálisabb gazdálkodás, a foglalkoztatottak képességüknek és képzettségüknek legjobban megfelelő elosztása volt. Ezek elérése, a kialakult munkaerőhelyzethez, valamint foglalkoztatáspolitikai intézkedésekhez való rugalmas alkalmazkodás — az adott termelési tevékenység ismeretében — sem volt könnyű feladat.

A Baranya megyei Tanács az illetékes terület párt- és állami szervek, a felügyeleti hatóságokkal koordinálva felülvizsgálta a vállalatok fejlesztési elképzeléseit, ezek megvalósítási lehetőségeit, a területi és ágazati elgondolásokat, a terület munkaerőhelyzetét. Kialakították, hogy melyek azok a vállalatok, amelyek fejlesztését a jövőben létszám-bővítéssel is támogatni kell, melyek azok, amelyeknek szinten tartását kell biztosítani, és melyek azok, amelyeknél a létszám csökkenthető, illetve amelyek megszüntetésével munkaerő csoportosítható át. Ezen megállapítások egyúttal a munkáltatók kategóriába sorolását jelentették.

Vállalatunkat a II. kategóriába sorolták, melybe azok a munkáltatók tartoznak, amelyek termelésüket kizárólag intenzifikálással növelhetik, tehát a foglalkoztatottak számát szinten kell tartani. A foglalkoztatottak számát szinten tartásához — alapul véve a részükre előírt létszám szinten tartását — csak a természetes létszám-csökkenésből eredő hiányt pótolhatják. Ezen besorolás 1978. január 1-nyel lépett hatályba.

Fennmaradt a kötelező munkaerő-közvetítés és -toborzásra vonatkozó rendelkezés, mely szerint valamennyi szakképzett, nem igénylő férfi és női munkakör, a kilépett, az egy éven belül harmadik, vagy további munkaviszonyt létesítők csak kötelező munkaerő-közvetítéssel alkalmazhatók. Ezeket túlmenően a gépi forgácsoló, gépszerszövő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vagyis szakképzettséget igénylő munkakörökre is vonatkozik a kötelező munkaerő-közvetítés. A toborzás hirdetését engedéllyel meghatározott alkalommal történhet.

Negyedévenkénti létszám-igénylő munkaköröknek, szakbetanított — segédmunkás, vagy alkalmazotti beosztásban,

nemenként, munkakörök, műszakszám és esetleges egyéb jellemzők szerint kellett a Városi Tanács munkaügyi osztálynak megküldeni. Amennyiben a bejelentett létszám-szükségletet kimerítettük, újabb igénybejelentés mellett pótlólagos kiközvetítésre a város munkaerő-helyzete miatt nem kerülhetett sor. A Városi Tanács lehetőségeihez képest munkaerő-gondjaink megoldásában segítséget nyújtott. Kisebbségi problémák akkor jelentkeztek, ha a létszám-szervezés nem vált be, vagyis egyes munkakörökben nem úgy valósult meg a ki- és belépés, mint ahogy arra számítottunk. A munkára jelentkezőket az előző évhez képest jobban megszürtük. Igaz az is, hogy több esetben eredménytelenül. A kilépési forgalom mutatószáma a bázis hasonló időszakához képest csökkenést mutat. Jelentős azoknak a száma, akik kilépett munkakönyvi bejegyzéssel távoztak, ezek az összes kilépők 41,8%-át tették ki.

A más munkahely és műszak miatti kilépés 18,4% volt. Egészségügyi, családi ok, 15,3%, meghatározott időre szóló szerződés lejártával 8,2% távozott. Egyéb okra hivatkozva, továbbtanulás, több kereset, más helységebe költözés stb. miatt 16,3%. Ha az indokok alapján kilépők nagyságrendjét soroljuk, a több kereset reményében távozik száma a kilenc hely közül a hatodikot foglalja el.

Ez év első felében nőtt az ingázók száma. Bázis hasonló időszakában kb. 80—81 főt foglalkoztattunk a jelenlegi 101—102 fővel szemben.

Megnőtt a nyugdíjasok száma, akikre munkavégzésre az egyes munkakörökben jelentkező hiány pótlása miatt szükségünk volt.

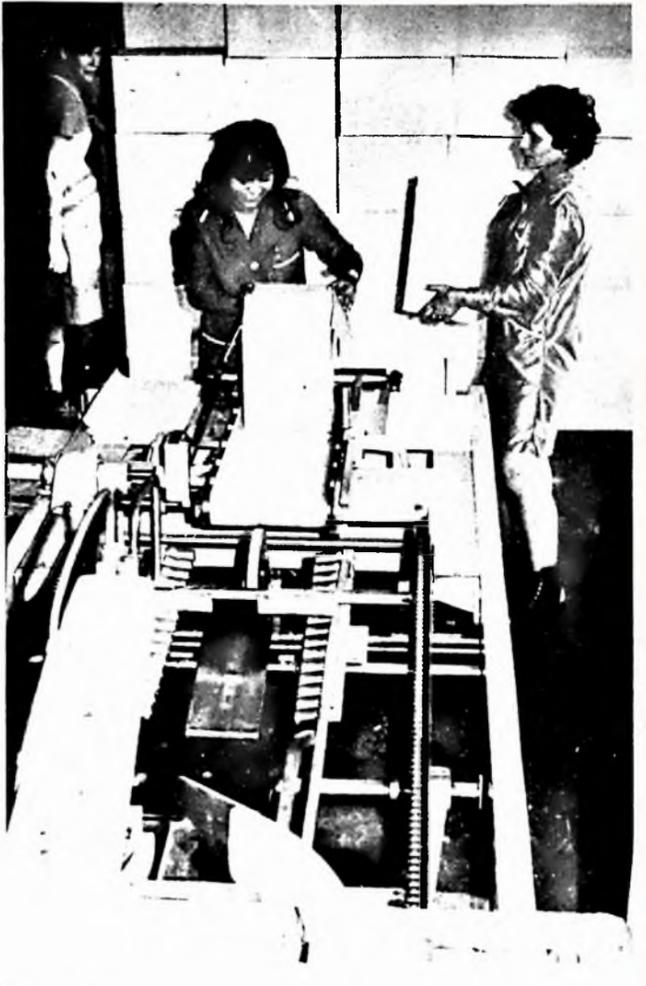
Éves termelési tervünkhöz

szükséges vállalati létszám-szükségletünk már — különböző munkaszervezési intézkedések figyelembevételével — a munkaerő-gazdálkodás, valamint termelékenység szemben támasztott követelményeknek megfelelően csökkentve, illetve bázisszinten tartva terveztük annak ellenére, hogy a munkaigényes termékek részaránya jelentősen növekedett. Az első félév folyamán a fogyasztói igények és ipari elvárások kielégítése folytán ténytermelésünkben a munkaigényesség a tervezettnél is jobban emelkedett, a termelési volumen bázishoz képest 0,4%-kal csökkent.

Létszámfelhasználásunk bázishoz 0,1%-kal, az egyébként is szoros tervekhez képest vállalati szinten 0,4%-kal kevesebb volt. Féléves szinten feszültség az elmondottak alapján olyan termelési részlegnél jelentkezett, ahol a betegség, munkaerő-hullámlás és egyéb kiesés (szakmunkásképzés) a vállalati átlagnál nagyobb mértékben és időszakosan jelentkezett. Különösen, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy túlóra-felhasználásunk 23,6%-kal kevesebb, mint a bázisidőszak hasonló időszakában.

Tulajdonképpen a nehézségeket szépen áthidalunk, de a jövőben is hasonló problémák várhatók. Tovább kell szorgalmazni a munkaerő megtartását, a munkahelyi beilleszkedés elősegítését, az egyes részlegek közötti munkaerő-kooperációt, a szakmunkásképzést, a munkaidőalap jobb kihasználását, s nem utolsósorban a végzett munka mennyiségének és minőségének megfelelő anyagi ösztönzés hatékonyabbá tételét.

Vágó Imréné

Trösztünk jóvoltából újabb berendezéssel gazdagodott vállalatunk. A képen látható áll munkába a svéd gyártmányú kartonragasztógép, amely hat ember munkáját pótolja.

Dohányválogatók között

A II. számú raktári épületből a futószalag zümmögése hallatszik ki, bent a szalagról nyugdíjas dolgozók válogatják le a dohányt. A világos, B-világos, világoszöld különböző dobozba kerülnek, az egyik exportra, másik hazai feldolgozásra kerül. Ebben az évben is a válogatást főleg nyugdíjas dolgozók végzik.

A 26 nyugdíjas, korukat meghazudtoló fiatalos lendülettel, ambícióval, lelkesedéssel válogatja le a futószalagról a dohányt. Arra a kérdésre, hogy nehéz-e a munka? — egyöntetűen felelik — nem nehéz —, igaz, egy kicsit poros, de a por ellen használjuk az orrvédőt — mondja Gyöngyösi néni, aki már „gyakorlott” válogatónak számít. Ekeken keresztül válogatja a dohányt, többemagóval, ő már nagy tapasztalattal rendelkezik, amit igyekeznek átadni az idén először válogatóknak. A régiük tekintetében — amikor a válogatott mennyiség után ér-

deklődünk —, aggodalom látható, a kívánt mennyiséget nem tudtuk adni, leválogatni, mivel a barna, világoszöld és a B-világos hazai osztályokat egyenként, kocsiával egyfelé kell dobozba rakni és így bálázni. Ez igen lelassítja a munkamenedzést, panaszok a régiük, többet szeretnének csinálni, mert érik, hogy azt el is várják tőlük.

Somogyi Béláné

Pályázati felhívás

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a KISZ Baranya megyei Bizottsága a megyei ifjúmunkás és szakmunkástanuló napok keretében fotó- és képzőművészeti pályázatot hirdet.

A pályázaton részt vehet valamennyi dolgozó és szakmunkástanuló fiatal 35 éves korig, akinek hobbija a fotózás és a képzőművészet.

A pályamunkák tükrözzék a fiatal munkások mai életét, munkáját, szórakozását, tanulását és művelődését. A fotók 18x24 cm-es méretben készüljenek, egy pályázó legfeljebb 10 képpel nevezhet. A képzőművészeti pályázatra falfestményekkel, festményekkel, kispasztikákkal lehet nevezni, korlátlan mennyiségben.

Valamennyi pályamunkára fel kell tüntetni a pályázó nevét, lakcímét, életkorát, foglalkozását, illetve az iskolát. A pályaművek legkésőbb 1978. szeptember 15-ig a KISZ Baranya megyei Bizottságára küldendők be (7623 Pécs, Rét u. 4.)

A megyei zsűri által kiválogatott anyagot az értékelés és a kiállítás után tovább küldjük az országos ifjúmunkás napok fotó-, ill. képzőművészeti pályázataira.

A megyei kiállítás legjobbjait a két kategóriában díjazásban részesülnek.

- I. díj 1000—1000 Ft
- II. díj 800—800 Ft
- III. díj 600—600 Ft

Szerte az országban ünnepekkel, rendezvényekkel köszöntötték szocialista alkotmányunkat. A Baranya megyei augusztus 20-i központi ünnepséget Sellyén Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés képviselője az Ormánság földjén teremtett idej búzából sülttől elsőrendűként ünnepelték meg, amelyen Apró Antal elnöke mondott beszédet. Képenyert átnyújtják Apró Antalnak.

Három feltétel a meghatározó

A felsőfokú intézményekben tanulók kedvezményei

Kötelezettségek és vállalati méltánylás

Korábbi számunkban az alsó- és középfokú oktatási intézményekben tanulók kedvezményeit ismertettük. A teljesség kedvéért és azért is, mert többen tanulnak felsőfokú intézményekben, ez alkalommal az ide vonatkozó tanulmányi kedvezményeket ismertetjük.

A felsőfokú oktatási intézményekben tanulók tanulmányi kedvezményeit három tényező befolyásolja: Először is az a körülmény játszik szerepet, hogy a tanulmányokat esti tagozaton vagy levelező tagozaton folytatják. Másodlagos, hogy a tanulmányokat milyen okból került sor. E körben annak van jelentősége, hogy a vállalat írja-e elő kötelezően a továbbtanulással megszerzendő iskolai végzettséget, ill. szak-képzettséget. Ebben az esetben ugyanis eltérő a kedvezmények mértéke attól, ami abban az esetben jár a dolgozónak, ha nem a jogszabály vagy a kollektív szerződés által munkakörére előírt szakképzettséget szerzi meg vagy nem a nappali tagozatos képzés befejezéséig előírt képzésben vesz részt, vagy nem kötött a vállalattal tanulmányi szerződést. A kedvezmények mértékének alakulását harmadik tényezőként az befolyásolja, hogy milyen időtartamú képzésben vesz részt valaki.

Itt mindjárt tisztázni kell azt a fogalmat, hogy mi az a tanidő, amelyet figyelembe kell venni a tanulmányi kedvezmények számításánál. Amikor — bárhol a tanidőről történik a vonatkozásban említés — mindig az adott egyetem vagy főiskola nappali tagozatára előírt tanidőt kell alapul venni. Például: ha a dolgozó főiskolára jár, ahol esti tagozaton négyéves a tanidő, akkor a kedvezmény megállapításánál a nappali tagozatra előírt három évet kell alapul venni. Természetesen úgy, hogy a nappaliól eltérő tanulmányi időre is az előírt mértékű tanulmányi szabadság illeti meg a dolgozót. Mivel többeket érint, jó tudni, hogy a Marzizmus—Leninizmus Esti Egyetem Általános és Szakszintű Tagozatait, mivel nincs nappali tagozat, úgy kell tekinteni, mintha a tanidő négyéves és azt meghaladó volna. A felsőoktatási intézmények tanidője a kedvezmények szempontjából kétféle lehet: négy évet el nem érő tanidőjű képzés, illetve négyéves és azt meghaladó tanidőjű képzés.

A kedvezmények fajtái

Vegyük most sorra a kedvezményeket és azok mértékét.

— Munkaidő-kedvezmény: az esti tagozaton tanulók számára elsősorban olyan munkaidő-beosztást kell biztosítani, amely az előadások látogatását lehetővé teszi. Ha ez nem oldható meg, tanítási naponként legfeljebb két óra munkaidő-kedvezményt kell biztosítani. Ha az oktatási intézmény az előadásokat hetenként összevonja, a kétórás kedvezmény helyett műszaki, mezőgazdasági és természettudományi szakképzés esetén legfeljebb nyolc, egyéb szakképzés esetén pedig legfeljebb hat óra munkaidő-kedvezmény jár, hetenként.

— Konzultációs szabadnap: műszaki, mezőgazdasági, természettudományi és idegen nyelvű szakképzés esetén tan-

évenként legfeljebb 30, egyéb szakképzés esetén négy évet el nem érő tanidőjű képzésnél 15, egyéb szakképzés esetén négyéves és azt meghaladó tanidőjű képzésnél 18 nap lehet. Ezen időtartamokon belül a ténylegesen igénybevehető konzultációs szabadnap mindig annyi, amennyi az adott oktatási intézmény által előírt kötelező foglalkozások száma.

— Tanulmányi szabadság: A tanulmányi szabadság mértéke attól függ, hogy mennyi a tanidő és esti vagy levelező tagozatra jár-e a dolgozó. A tanulmányi szabadság mértéke tanévenként:

— négy évet el nem érő tanidőjű képzés esetén, esti tagozaton 15, levelező tagozaton 21 munkanap;

— négyéves és azt meghaladó tanidőjű képzés esetén, az esti tagozaton 21, levelező tagozaton 27 munkanap.

— Államvizsga-szabadság: Mind az esti, mind a levelező tagozatokon a szakdolgozat ill. diplomatervezet elkészítéséhez, valamint az államvizsgára való felkészüléshez külön tanulmányi szabadság illeti meg a tanulót. E külön tanulmányi szabadság mértéke a tanulmányok folyamán összesen:

— négy évet el nem érő tanidőjű képzés esetén 15 munkanap;

— négyéves és azt meghaladó tanidőjű társadalomtudományi szakképzés esetén 21 munkanap;

— négyéves és azt meghaladó tanidőjű műszaki, mezőgazdasági, természettudományi és idegen nyelvű szakképzés esetén 33 munkanap. Említést érdemel, hogy ezt a külön tanulmányi szabadságot a dolgozó nemcsak az utolsó tanévben veheti igénybe és nemcsak egyszerűen. Bármikor és bármilyen részletben igényelheti, ahogyan a szakdolgozat vagy a diplomatervezet elkészítéséhez, ill. az államvizsgára való felkészüléshez arra szükséges volta.

Ha munkahelyet változtat?

A fentiekben már említett kedvezményeken túl a tanulókat a vizsgákon való részvétel érdekében olyan mértékű szabad idő illeti meg, hogy a vizsga időpontjára az oktatási intézményhez beérkezessenek és a vizsgán részt vehessenek. Külön szeretném hangsúlyozni, hogy ez nem egy teljes napot jelent, mert például ha a dolgozó délután vizsgázik, akkor délelőtt még dolgoznia kell, illetve ha munkaidőn belül végez a vizsgával, vissza kell térnie a munkahelyére. Természetesen, ha a dolgozónak például Debrecenbe kell utaznia, akkor ez a szabad idő egy-két nap is lehet.

A tanulmányi szabadság kiadásával kapcsolatban még azt kell tudnunk, hogy az a dolgozónak az őt megillető rendes (alap- és pótl-) szabadságon felül jár. Nem árt, ha azt is megjegyezzük, hogy utólag nem adható ki a tanulmányi szabadságnak az a része, amelyet a dolgozó a tanévre vonatkozó vizsgái sikeres letételéhez nem vett igénybe. A munkaidő-kedvezmények valamint a vizsgaszabadság, ill. szabad idő kiadásával kapcsolatban azt érdemes megjegyezni, hogy azt

mindig esedékességének időpontjában kell kiadni, tehát ha például a vizsga a dolgozó szabad szombatjára esik, akkor nem veheti igénybe a kedvezményt, mert hiszen nem dolgozik. Tehát arra nincs lehetőség, hogy a szabad szombaton letett vizsgára előző nap vagy a szabad szombatot követő munkanapon vegye ki a dolgozó a vizsga szabad időt.

Végezetül, ha a dolgozó a tanév során munkahelyet változtat és munkaviszonya a tanévre előírt összes vizsga sikeres letétele előtt szűnik meg, akkor az addig igénybe nem vett tanulmányi szabadságot a dolgozó MIL-lapjára fel kell jegyezni. Eltérő az eset akkor, hogyha a dolgozót egy évnél rövidebb, határozott időre alkalmazzák, mert akkor nem adható ki részére több tanulmányi szabadság, mint amennyi a vállalatnál munkaviszonyban töltött idejével arányos.

A munkabérről

Befejezésül felsorolom azokat az eseteket, hogy mikor jár munkabér az ismertett különböző tanulmányi kedvezmények idejére. A dolgozónak akkor jár átlagkereset, ha

— a munkakörére jogszabály vagy kollektív szerződés által előírt szaképzettségét szerzi meg;

— a nappali tagozatos képzés befejezéséig előírt esti vagy levelező tagozatos képzésben vesz részt;

— a vállalattal kötött tanulmányi szerződés alapján végzi tanulmányait.

A fentem sorolt esetekben a dolgozót esti tagozaton történő tanulás esetén olyan mértékű kedvezmény illeti meg, mint a gimnázium esti tagozatán, a levelező tagozaton történő tanulás esetén pedig olyan kedvezmény illeti meg, mintha a gimnázium levelező tagozatán tanulna. Erre az időre jár átlagkereset, az ezt meghaladó időre a munkaidő-kedvezmény, ill. a tanulmányi szabadság nem fizetett szabad időként jár. Tehát a szabad időbeli kedvezmények járnak akkor is, csak bér nem fizethető. A vállalat ettől méltánylást érdemlő esetben eltérhet.

Dr. S. Gy.-né

Műszaki könyvújdonságok

Ezúttal két könyvre szeretném felhívni dolgozóink figyelmét.

A műszaki érdeklődésűeknek ajánlanám: Dr. Pomothy Béla—Pomothy László: „Acélkalauz” c. könyvét, mely tartalmazza az

- acélminőségek jellemző adatait;
- magyar és külföldi szerkezeti acélok összehasonlító táblázatát.

Minden dolgozónknak igen hasznos tudnivalókat tartalmaz: Gergely—Kordó—dr. Mogyorósi: „Mindennapi pénzügyeink” c. könyve. Tájékoztató és útbaigazít:

- takarékbetétek, csekkszámlák,
- lakásvásárlás,
- kölcsönök,
- vámügyek,
- vagyonbiztosítás

mindennapi helyes ügyintézéséről.

Szöke Jánosné

Brigádok fóruma

Brigádállásaink megtételénél nem az okoz gondot, hogy hány óra társadalmi munkát vállaljunk, hanem az, hogy hol és hogyan tudnánk hasznosítani magunkat.

Bontottunk selejtet, takarítottunk, festettünk kartont, de ez csak 1—2 órát vett igénybe, de probléma volt a többi felajánlott munkaóra teljesítése. Így jutottunk el a „Béke” szocialista brigádhoz, akikről tudtuk, hogy gyáron kívül is sok hasznos szakmunkát végeznek.

Idén ők Orfű kisdíkjainak csinálták az iskolát. Tantermeket festenek, ablaküveget cserélnék és sok óra asztalos munkát végeznek. Az ilyen jellegű munka után szükség volt a női kézre is, ekkor kapcsolódott a „Tabak”-brigád is a munkába. Szívesen vállaltuk a

szakmunkások után az ablak, szőnyeg, padló és padok tisztítását. Közös munkánk eredményeként 22 kisdíjak szép, tiszta környezetben kezdheti az új tanévet.

Mivel brigádunk nagy része egyműszakos és sok a kisgyermekes anya, ezért gondot okozna a munka utáni 1—2 óras többletmunka. Ezt a problémát úgy oldottuk meg, hogy egy nap szabadnap kivételével egyszerre 8 órát dolgozunk le.

A jövőre vonatkozóan felkérjük vállalatunk brigádjait, amennyiben több brigád közös összefogására adódna lehetőség, úgy keressük meg egymást a komplex jellegű, hasznos társadalmi munka végzése érdekében.

Révész Sándorné

Értékelték az akcióprogram féléves teljesítését

A II-es KISZ-szervezet taggyűlése

1978. augusztus 18-án KISZ-taggyűlést tartott a II. sz. KISZ-alszervezet. A napirendi pontokban az alszervezet akcióprogramjának féléves értékeléséről, a politikai képzés beindításáról, a közlegő ifjúsági parlamentről és a fiatalokat érintő aktuális feladatokról esett szó.

A szervezeti életben legfontosabb feladatunk a szervezettség növelése. Ezt határozta meg a III. sz. pártalapszervezet cselekvési programja is. Taglétszámunk a mozgalmi év kezdetén 29 fő volt, jelenleg 34 fő. A vezetőségi és taggyűléseket az alszervezeti munkaterv szerint tartottuk meg. Egy esetben azonban a taggyűlést el kellett halasztani, mivel a tagság nem jelent meg. 1977/78-as oktatási évet jól zártuk. Az ifjúsági vitakör összfoglalkozása nem lett megtartva. Az előző évekhez képest visszaesést jelent.

Lauffer Péter II.

Keretmosót készítettek a karbantartók

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és az egészségügyi miniszter együttes rendeletet adott ki az élelmiszeripari területére a higiéniai szabályok betartására. Ennek értelmében került kiadásra 1978. március 15-én a Vállalati Higiéniai Szabályzat (VHSZ).

A VHSZ előírja a cigaretta tároló keretek rendszeres és alapos tisztítását. A karbantartó műhely feladatul kapta egy mosóberendezés elkészítését, amelyet augusztus 31-én állítottak üzembe a gyártási épület nyugati részén már előzőleg erre a célra kialakított helyiségben.

A cigaretta keretek mosása eddig a Tejipari Vállalatnál történt. Ez akadályozta a termelést, szállítási problémát okozott és rendszertelen volt.

Az üzembe helyezett mosóberendezés folyamatos üzemű. Kezeléséhez két személy szükséges. Egyik beadagolja, a másik személy elszedi a kereteket. A keretek mosása három szakaszban történik. Első szakaszban melegvízzel, vegyszeres mosás történik, ezt követően öblítés, majd levegővel való lefúvatás következik. A mosószeres víz 10 atmoszféra nyomással mossa a cigarettatároló-kereteket és a mosórendszeren belül keringő, amelyet elszennyeződése után lecserélnék.

A berendezés maximálisan teljesíti a higiéniai követelményeket és a karbantartó műhelyt dicséri, hogy a higiénia fokozása érdekében a későbbiekben egy gépkocsiplató-lemosó berendezés gyártását és üzembe helyezését vállalták.

Czina Ferenc

Nyugdíjasok napja

Évek óta kedves hagyományként a vállalat ebédlőjében a szakszervezeti bizottság megrendezte a vállalati nyugdíjasok napját. Mintegy 86 fő vett részt a közelmúltban rendezett ünnepségen, ahol Várhelyi József főmérnök elvtárs megnyitó szavai után vidám harmonikus és kellemes hangulatban a vállalat szocialista brigádjai önkéntes pénzbeviteléből 34 db vásárlási utalványt vett a szakszervezeti bizottság. Az utalványokat sorsolással osztották

szét. Öröm volt nézni a nyertesek vidám és egyben megható arcát. A hivatalos programot követően a konyha dolgozói forró virslit, kétféle süteményt, sört és üdítő italokat szolgáltak fel.

A jól sikerült nyugdíjas-találkozón felszólalt Dombi Ferenc, aki a gyártásból ment nyugdíjba. Megköszönte a vállalat gondoskodását és kérte, hogy ha egyszer lehetőség nyílna rá, szervezzen a vállalat egy kirándulást a nyugdíjasok részére, esetleg Sopronba, na-

gyon sokan vannak, akik már egyedül nem képesek kimozdítani a városból.

A nyugdíjasok találkozásának legszebb és legemberibb vonása talán mégis az volt, hogy régi barátok, kollégák találkoztak össze. Sokan már régebb óta nem látták egymást és így jólesett kicserélni a tapasztalatokat és megtudni, ki hogy él, mit csinál.

Kívánunk minden kedves nyugdíjasunknak további jó egészséget.

Atalakuló dohányzási szokások

A Sopianae karrierje

Egyelőre öreg gépek gyártják e korszerű cigarettát
Új gyártógépet kapunk a trösztől

Hosszabb távon vizsgálva a vállalat gazdálkodását, figyelemre méltó változások tanúi lehetünk. A 20 éves időszak egy vállalat életében igen jelentős. Az emberek életében fél emberöltő. Egy fél emberi élet munkája testesül meg a vállalat eredményeiben, a dolgozó kollektívák részéről. Húsz évvel ezelőtt a vállalat a jelenlegi termelésének mintegy egyharmadát, alig 2 milliárd darab cigarettát termelt. Ezek a cigaretták: éves terv, Kossuth, Munkás és Honvéd voltak. Valamennyi már formájú, már elavult termék. Olyannyira, hogy a Terv és a Honvéd már régen megunt mint gyártmány, a Kossuth és Munkás cigaretták iránti fogyasztói érdeklődés erőteljesen csökken.

1965. évben kezdtük meg a 99 darab Skoda—MAX III. gyártógéppel és két darab KDW—Trabant csomagoló-celofánzó géppel a füstszűrős cigaretták termelését, amely ebben az évben kizárólag Fecske cigaretták voltak. Ezzel párhuzamosan a füstszűrő nélküli cigaretták kb. 100 millióról tetőztek és ezután 1970. évben megkezdődött a folyamatos csökkenés. Ezzel szemben a füstszűrős cigaretták termelés lendülete nem állt meg. 1976. év végéig a termelés évente 6 milliárdra nőtt fel.

Csökkeneni káros hatást

A 70-es évek elején hazánkban is erőteljes lendületet vett a dohányzás elleni propaganda. Előrelépő volt, hogy az a vélemény alakult, hogy a dohányzás elleni publicitás, amely szinte valamennyi közéleti fórumon megnyilvánult, nagyobb-utóbb erőteljes hatással bír a dohányfogyasztásra, mint a társadalmi rendszerekben kötelező szüntetés. Hízelgés, vagyis tiszteltetés, hogy a fogyasztó szenvedélyét, a termékeket adjunk a kezébe, mely termékek káros fiziológiai hatása az egészségünkre az elérhető legminimálisabb hatással legyen. Ez nemcsak a piacra termelő vállalatnak nemcsak gazdasági érdeke, hanem a szocialista humánumból fakadó kötelessége is.

Aból a tényből kiindulva, hogy 1968. évben megkezdett új gazdaságirányítási rendszer közzétételében a vállalati gazdálkodás erőteljesen a piac függvényévé vált, érthető, hogy a vállalati termékstruktúra alakításában elsősorban a rentabilitás elvéről vizsgáljuk. Mi tömegfogyasztási termékek gyártására kezdtünk be, termékeinket emberek százezrei fogyasztják. A döntő tényező, hogy azok a

százezrek, akik termékeinket vásárolják, milyen pszichikai, egészségi, illetve anyagi indítékok alapján választják azokat. A példa előttünk zajlott le az Egyesült Államokban és Nyugat-Európában. Az USA-ban a 40-es évek végén megkezdett dohányzás elleni propaganda óriási hatással volt a dohányipar fejlődésére. A füstszűrős cigarettagyártás dinamikus mértékben terjedt el. A gyártmánystruktúra továbbfejlesztésénél mi is ebből indultunk ki. Vagyis az adott technikai feltételek mellett olyan terméket adni a fogyasztó kezébe, amelynek egészségileg káros hatása az adott körülmények között a legminimálisabb. És még akkor is ilyen minőségű cigarettát, ha annak fogyasztói árfekvése a tömegfogyasztású termékek árával magasabb. Olyan árkülönbözetet áthidaló tényezőre alapoztunk, amely véleményünk szerint a dohánytermékeknek a leghatásosabb reklámtevényt az emberi félelemre, és a dohányzás káros hatásától való félelem, továbbá a dohányzásnak, mint szenvedélynek a tömeges fennmaradása könnyűszerrel áthidalható az árfekvés különbözőségeiből fakadón velt piaci hátrányt.

1973 a döntő év

1973. januárban döntést hoztunk egy aktív szűrős, multifilteres cigarettaféleség kialakítására. Ennek a gyártmánynak megszületését a lokálpatrióta szempontok is jellemezték. Hiszen ebben az időben már megszületett az „Eger”, a „Debrecen” cigaretták. Gyors, de körültekintő előkészítő munka után megkezdtük a termelést az elavult MAFI gyártógépekkel. A gyártmány előkészítése során érdekességnek számít, hogy először a latinból „magyarosított” Sopianae elnevezésnél maradtunk, a multifilteres metszetet jelző ábrát viszont kerek alakú,

1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1978. várható
99	152	324	660	1023	1780

1979-re előreláthatóan 3000 millió darab multifilteres cigarettát termelését tervezük, melynek döntő többsége — mintegy 2900 millió darab — Sopianae cigaretták lesz. Ezt alátámasztja az a tény, hogy az év végén nagyteljesítményű filterkombinátor kerül a kis-MOLINS gép mellé üzembe helyezésre.

A tröszt vezetői foglalkoznak a gondolatokkal, hogy az ez évben beérkező 4000-es gépet Pécsen helyezik üzembe, amellyel a magunk részéről messzemenően és örömmel egyetértünk, hiszen jelenleg a Sopianae mint gyártmánykülönlegességet (szigorított minőségi követelményekkel) az Ipar legöregebb és legelavultabb filtergyártó gépeiben vagyunk kénytelenek gyártani.

A Sopianae cigaretták megszületésére vonatkozó gondolat a mi vállalatunktól indult el. A termék kialakításában oroszlandó részt vállaltak gyárunk szakemberei. E cikk keretében is elismeréssel nyilatkozunk a Dohánykutató Intézet dolgozóinak

felelőseire, akik termékeinket vásárolják, milyen pszichikai, egészségi, illetve anyagi indítékok alapján választják azokat. A példa előttünk zajlott le az Egyesült Államokban és Nyugat-Európában. Az USA-ban a 40-es évek végén megkezdett dohányzás elleni propaganda óriási hatással volt a dohányipar fejlődésére. A füstszűrős cigarettagyártás dinamikus mértékben terjedt el. A gyártmánystruktúra továbbfejlesztésénél mi is ebből indultunk ki. Vagyis az adott technikai feltételek mellett olyan terméket adni a fogyasztó kezébe, amelynek egészségileg káros hatása az adott körülmények között a legminimálisabb. És még akkor is ilyen minőségű cigarettát, ha annak fogyasztói árfekvése a tömegfogyasztású termékek árával magasabb. Olyan árkülönbözetet áthidaló tényezőre alapoztunk, amely véleményünk szerint a dohánytermékeknek a leghatásosabb reklámtevényt az emberi félelemre, és a dohányzás káros hatásától való félelem, továbbá a dohányzásnak, mint szenvedélynek a tömeges fennmaradása könnyűszerrel áthidalható az árfekvés különbözőségeiből fakadón velt piaci hátrányt.

Az első évben mindössze 99 millió darabot gyártottunk. A mostoha műszaki körülmények között termelt cigaretták minősége sok kívánnivalót hagyott maga után. Legtöbb probléma a filter ragasztásával volt, hiszen a használtan vásárolt MAFI gépeknek öthengeres testet kellett egygyé összeragasztania, melyből végül két multifilteres cigarettát lett. A hiányos ragasztás következtében szívás közben gyakran csipogó, füttyölő hang keletkezett, és így kezdett elterjedni, hogy Pécs „füttyölős” cigarettát gyárt. Ebben az időben fordult elő, hogy egy budapesti újságíró felháborodott hangon telefonált, hogy mit szólunk hozzá, füttyöl a Sopianae cigarettánk. Mire egyik gazdasági vezetőnk — miután ennek a dolognak ismeretében voltunk, de tenni ellene nem sokat tudtunk — elkeseredésében így válaszolt: „Mit képzelsz az elvtárs, 8 Ft-ért nem lehet egy egész zenekart adni!”

A filterragasztási hibákat végül az szüntette meg, hogy a multifiltergyártást új, korszerű alapokra helyeztük.

1,7 milliárd multifilteres

Érdekességképpen bemutatjuk a multifilteres cigarettatermelés évenkénti alakulását 1973-tól 1978. várhatóig; millió darabban.

kiváló munkájáról, amit a termék kikészítésénél tanúsítottak. Ez a termék teljes egészében a miénk, mi adtuk az ország fogyasztó közönségének és ezért méltó büszkeséggel tölt el bennünket. Az adott lehetőségek figyelembevételével egy olyan korszerű, közkedvelt cigarettát alakítottunk ki, amely vállalatunk rentabilitásának alapja és amelyre gondos, figyelmes munka alapján nyugodtan alapozhatjuk vállalatunk jövőjét. Az elért sikereken fellelkedve újabb szűrőanyagokat keresünk, a szelektív szűrőhatékonyság fokozására, a fogyasztó egészségének védelmére. Azt akarjuk, és az a célunk, hogy vállalatunknak mind nagyobb és patinásabb rangja legyen a fogyasztóközönség előtt. Vállalatunknak legyen perspektívája, és ez a perspektívikus fejlődés tervszerűen menjen végbe. Ezzel a törekvésünkkel a fogyasztóközönségnek, a népgazdaságnak és saját magunknak is eleget teszünk.

Irimi Sándor
igazgató

Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat

Értékeltek a tisztasági versenyt

Első helyezett a papír-, és a minőségellenőrző osztály

Szinte nem volt olyan termelési tanácskozás, ahol ne merült volna fel a dolgozók részéről, hogy hosszú a munkaruhák kihordási ideje, a munkaruhák nagyon tönkremennek és nehéz őket tisztántartani, mivel nincs csere, amit fel lehetne venni a mosás időtartamára. Így azután elkerülhetetlen volt, hogy szinte minden dolgozó más-más ruhát hordott munkaruhaként, olyant, ami éppen otthon felesleges vagy nélkülözhető volt. A dolgozók sokirányú kérésére határozott úgy a vállalat vezetősége, hogyha nem is egyszerre, de fokozatosan minden részleg részére lehetővé teszi, hogy korszerűsített formában részesüljön munkaruha-juttatásban. Ahogy az mindenki előtt ismeretes, versenyt hirdettünk, hogy az a részleg jusson először korszerűsített formában munkaruhához, amelyik saját munkaterületén a legnagyobb rendet tartja, mintegy jutalmazni kívánva ezáltal is azokat, akik munkaterületüket rendben, tisztán tartják.

Most, miután az első fél év végéhez értünk, esedékes volt az első kiértékelés, ami az első helyezett munkaterületet dolgozókat feljogosítja arra, hogy munkaruha-juttatásban részesüljenek, a már korábban kiadott szabályzatnak megfelelően.

Csak emlékeztetőül: a termelési osztályon belül elért első helyezett és az összes többi osztály közötti első helyezett részleg dolgozói részesülnek most munkaruha-juttatásban. Úgy is mondhatjuk, hogy két első helyezett részleg van. Ezek a részlegek a mostani kiértékelésnél a termelési osztályon belül a papírosztály, az egyéb területeken pedig a minőségi ellenőrző osztály.

A termelési osztályon belül a papírosztály 76 pontot ért el, míg a második helyen végzett előkészítési részleg 74 pontot. A harmadik helyen végzett gyártási részleg 54, míg a csomagolás 53 pontot szerzett. A termelési osztályon belül láthatólag sportnyelven szólva „kettészakadt a mezőny”. Ahogy az első két helyezett közti különbség mindössze két pont, a harmadik és negyedik helyezett között csupán egy pont különbség van.

Ezzel kapcsolatban két tanulság is van, amit a jövőre nézve érdemes az érdekelteknek megszívlelni:

Felzárkózott az előkészítés

A papírosztály, legalábbis annak szemes rúdgyártó részlege vitathatatlanul kedvezőtlen körülmények között dolgozik. Ennek ellenére mégis sikerült megelőzniük az előkészítést, mégpedig semmi mással, mint azzal, hogy ők már kezdtől jobban indultak. Az előkészítés valamivel később ébredt, és a kezdeti lemaradást nem tudta már behozni. Az értékelő bizottság véleménye az volt, hogy az előkészítés a mutatott jó hozzáállást folytatva, a következő versenyszakasznál igen

erősen veszélyeztetheti a papírosztály első helyezését, különösen akkor, ha a papírosztály a másik két munkaterületén, a fehér filterrúd-gyártásnál és a kreppelésnél nem igyekszik jobban kihasználni lehetőségeit. Még így is elismeréssel kell megemlíteni az előkészítés dolgozóit, akik nehéz körülmények dacára igen előkelő helyen végeztek.

A gyártás és csomagolásnál sajnos a helyzet nem ilyen kedvező. A gyártásnál, noha a gépek körül a rend megfelelő, az osztály mellékhelyiségei ellen lehet megalapozott kifogást emelni. Vonatkozik ez a mosdókra éppúgy, mint a mosogatóhelyiségre, ahol a félév folyamán szinte semmi változás nem volt tapasztalható. Ugyancsak meg kell említeni a raganyagtárolást, ami az esetek zömében kifogásolható volt, valamint azt, hogy pl. a portoltók egyetlen esetben sem voltak letörölve.

A csomagolásnál külön megemlítendő a készáru-raktár. Ez a munkaterület olyan, ahogy az a „nagykönyvben” meg van írva. Soha rendtelenség, szemét nem volt található. Ez az ott dolgozók érdeme. Sajnos, az ő jó hozzáállásuk nem volt elég ahhoz, hogy az osztály egészének eredményét megfordíthatták volna. A csomagolásnál sem lehet túlzott javulási irányzatot megállapítani, inkább a műszakok között van eltérés. Ez azonban az előzetes kiírás szerint nem volt értékelhető. Itt a munkaterület általános rendjének fokozásával, a mosdók és főleg a gyűjtőcsomagoló helyiségek, valamint az előtér és a lépcsőháza fordított figyelemmel lehetne kimozdulni a holtpontról.

A szabályzat értelmében az egyéb területeken is az első helyezett korszerűsített formájú munkaruha-juttatásban részesülnek. Ahogy a bevezetésben már említésre került, most az első helyezett a minőségellenőrző osztály lett. Itt is érdemes azonban néhány tanulságot levonni.

A minőségellenőrző osztály 72 pontot ért el. A második helyezett anyagmozgatás viszont 70 pontot. A különbség itt is mindössze két pont. És erre is érvényes az előbbiekben tett megállapítás, hogy az anyagmozgatási dolgozók második helye igen dicsérendő, mivel nagy területen, nagy lelkesedéssel és jó eredménnyel vettek részt a versenyben. Az, hogy most nem sikerült az első helyezett elérni, itt is a kezdeti megtorpanásnak tudható be. De az a tény, hogy a kép állandóan javuló irányzatot mutat, mutatja egyben azt is, hogy a verseny második szakaszában — a második félévben — komoly esélyesei az első helyezésre, különösen akkor, ha a még meglévő apróbb hiányosságokat kiküszöbölik. Ezek: az alagsori lépcsőfeljáró alatti, nem kellően takarított részek, a lépcsőkarfák porossága, néhány helyen az anyagok tetejére odadobált csomagolóanyagok, ládák, kartonok elvitele. Összességében a minőségi ellenőrző osztály munkája ebben a fél-

évben kifogástalan volt, de sok tevékenységért az anyagmozgatók munkája is dicséretes.

Ismét a fürdők!

A másik két részleg közül a gondnokság dolgozói a harmadik helyezést 54 ponttal szerezték meg, míg a műszaki osztály dolgozói 50 ponttal a negyedik helyre kerültek. A két részlegben felmerült főbb hibák a következők.

A gondnokság területén a fürdők tisztasága ellen majd minden ellenőrzés alkalmával merült fel kifogás. Az ebédlő-épületben lévő ideiglenes fürdő előtti függöny példátlanul több-ször kifogásolás ellenére sem mosták ki. A nagy fürdőben a régi fürdőrezsben ugyanígy nem sikerült elérni, hogy a villanyburák a helyükre kerüljenek. Az öltözőszekrények tetején számos alkalommal volt szemét. A szekrények külső fele rendszerint poros, piszkos volt. Maga a fürdő sem tette azt a benyomást, hogy az állandóan takarítva lenne, és hogy ott a dolgozók szívesen tisztálkodnának. Ezek meglehetősen súlyos kifogások, amiknek azonban lehetne javítani. És a következő félévben javítani is illik rajtuk.

A műszaki osztály 50 ponttal került a negyedik helyre. A műhelyek közül az esztergályosműhely általában tiszta volt. A többi részhez viszonyítva a karbantartó-műhely is megfelelő. Nem mondható ez el viszont a villanszerelő-műhelyről, ahol egy eset kivételével a műhely rendje, az anyagok tárolása, a használható anyagok összegyűjtése nem volt megfelelő. Itt értékelte a bizottság azt a tényt is, hogy szinte a gyár egész területén található használható villanszerelési anyag, például biztosítékok. Ugyancsak a biztosítéktábla fölött számtalan rossz biztosíték is lehetett találni. Ez nem mutat arra, hogy az ezzel foglalkozó dolgozók szívügyüknek tekintik a takarékoságot.

II. félév, tiszta lap

A fentiekben a bizottság értékelését foglaltuk össze. Az értékelés igyekezett tárgyilagos képet alkotni a helyzetről. Most, a második félév kezdetén új szakasz kezdődik. Minden részleg tiszta lappal indul. Azoknak a részlegeknek, melyek most nem tudtak kellő eredményt elérni, ismét adott a lehetőség, hogy előbbre kerüljenek. Érdemes a kínálkozó lehetőséget megragadni, mert amellett, hogy rendezett munkakörülmények között, rendezett munkaterületen jobb dolgozni, a kedvező munkaruha-juttatás anyagi előnyt is jelent. A második félév végén történő kiértékelés majd megmutatja az előrelépést. És ez remélhetőleg a gyár egészére elmondható lesz.

Gratulálunk az első helyezést elért részlegekhez, s úgy nekik, mint azoknak, akiknek most nem sikerült az élre törni, a továbbiakban is jó munkát kívánunk.

Értékelő bizottság

— A Szakmunkások Előképző Tanfolyamára Bánykúti Zsuzsannát és Nagy Gyulát felvették. Sikeres, felvételi vizsga után Bánykúti Zsuzsanna a Kertészeti Egyetem Tartósítói Karonak nappali tagozatán, Nagy Gyula a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki karán fog továbbtanulni. Gratulálunk a két jelöltnek.

*

— Lezárult a DH keretén belül végzett hibafeltérési első szakasza. A középvezetők rövidesen megkapják a felmérés eredményét. A következő lépések az alsószintű vezetés vizsgálata. Kérjük azokat, akiket a felmérés végzők felkeresnek fogadják olyan bizalommal őket, mint azt az eddigiekben tapasztaltuk.

Fotópályázat

A Pécsi Dohánygyár Szakszervezeti Bizottsága és KISZ-bizottsága fotópályázatot hirdet „Dohánygyári munkásnők” címmel.

Nevezési feltételek:

— 3 db 18x24-es fekete-fehér fotó;

— csak jelígyesen lehet nevezni;

— mellékelni kell egy zárt borítékban a pályázó nevét és lakcímét.

A nevezéseket kérjük leadni 1978. szeptember 30-ig Katzircz László gépmeszternek, a csomagolási osztályon.

Díjak:

I. helyezés 600 Ft; II. helyezés 500 Ft; III. helyezés 400 Ft-os vásárlási utalvány.

Elkészült az új öltöző

Vállalatunk kőműves brigádjának munkájával, valamint vállalkozók segítségével sikerült befejezni a fürdő-öltöző épület munkálatait úgy, hogy a leállás után visszajött 210 nő dolgozó már az új öltözőt vehette birtokba. A nők részéről az I. emeletre való felköltözés miután megtörtént, megkezdődhetett az alsó szinten végighúzó elszívócsövek részére a falátörés, majd a javítás és festés, ugyanis az alagsorban üzemelő férfi fürdő-öltöző helyileg megszűnik és ide települ át 147 férfi, valamint 138 nő dolgozó.

A földszinten — mivel úgy nők, mint férfiak is öltöznek, — ezért még egy-egy önműködően csukódó ajtót helyeztünk el. Az alagsorban viszont még ebben az évben megoldjuk a zsúfolt villanszerelő és lakatosműhely problémáját úgy, hogy az a régi öltöző felé bővül.

Gondek László

PECSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkeszt a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Szendrői György

Akik a park csinosításáért a vonzóbb környezetért dolgoznak Kertészek, önmagukról

A többi brigád segítségére is számítanak

Aki a vállalatunkhoz belép, az első benyomást óhatatlanul az épületek környezetéből, a kert, a park, az udvar állapotától kapja.

A park öreg fái és bokrai az 1920-as években, míg a fiatalabbak az 1950-es években lettek telepítve. Ezt figyelembe és a vállalat pénzügyi helyzetét alapul véve 1968-tól folyamatos park felújítási munkákat kezdett a vállalat, melynek szakirányítója a mindenkori kertész volt.

A jelenlegi állapot kialakításának első úttörője Erdei Péter bácsi volt, aki szorgalmával, szívósságával és szakértelmével az elhanyagolt, rendszeres gondozásban nem részesülő környezetünkben rendezett és gondozott parkot hozott létre munkatársaival.

Az 1970-es évek közepétől az előregedett cserjék és díszfák intenzív cseréjét kezdte meg a kertészet. Az 1975-78-as években e terv keretében közel 30 facsemetét és díszbokrot telepítettünk a kipszult 10 fa és díszbokr helyére. Az 1978-as év igen sok feladatot hozott. Ezek között is legelsőként a kertészcsoporthoz belülről a kollektív szellem kialakítását és mélyítését említhetjük, valamint a tárgyi feltételek további fejlesztését és a meglévő növényállomány szakzerű kezelése, esetleges pótlása jelentetett munkát.

Ezt egyedül a „Kertész” szocialista brigád megoldani nem tudta, ezért a „Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat” mozgalom keretében más szocialista brigádoktól kért segítséget. Így került sor a kertészház felújítására, melyben a műszaki osztály brigádjai, a parkgondozás manuális munkáinak végzésére, melyben elsősorban az előkészítési osztály szocialista brigádjainak segítségével jelentetett támogatást.

A vállalat pénzügyileg is nagy áldozatot hozott az elmúlt években, hiszen a kertészház és a fóliatoronygi terhein kívül a kertészet rendelkezésére bocsátott egy MF 70 típusú univerzális kiegészítést és egy Terra-típusú fűnyírógépet. A vállalat az ésszerűség határain belül a jövőben támogat minden olyan törekvést, amelynek célja a növényállomány fejlesztése, ápolása és megóvása, de egyben el is várja mindenkitől, hogy a növényeket minden dolgozó úgy

tekintse magáénak, hogy ezek csak a köz javára szolgálhatnak diszül.

A személyi problémák rendezése is megoldódott, s az egységes brigád könnyen tud kapcsolatot teremteni más brigádokkal.

A „Kertész”-brigád tagjait jelenleg a közelgő őszi és téli munkák előkészítése foglalkoztatja. Szeretnék elérni, hogy a kertészházban folyamatosan legyenek cserepes és élő növények, valamint vágott virágok. A most kelő palánták és fejlődő cserepes virágok erre biztositékat adnak, s remélik,

az ígért fűtési felújítási munkák befejezése után már nem fordul elő olyan, hogy egy hideg éjszaka alatt a kertészház virágállománya elpusztul.

A „Kertész”-brigád bízik abban, hogy összefogással és más brigádok támogatásával munkájuk eredményes lesz, hiszen a vállalat csinosításán, szépítésén dolgoznak. Szeretnék elérni, hogy munkájukkal további megbecsülést és elismerést érjenek el, és az 1968. évben elkezdett munka a vállalat egészének is erkölcsi hasznát hozzon.

Magyar Miklós

Tallózás:

Az afrikai kontinens dohányiparáról

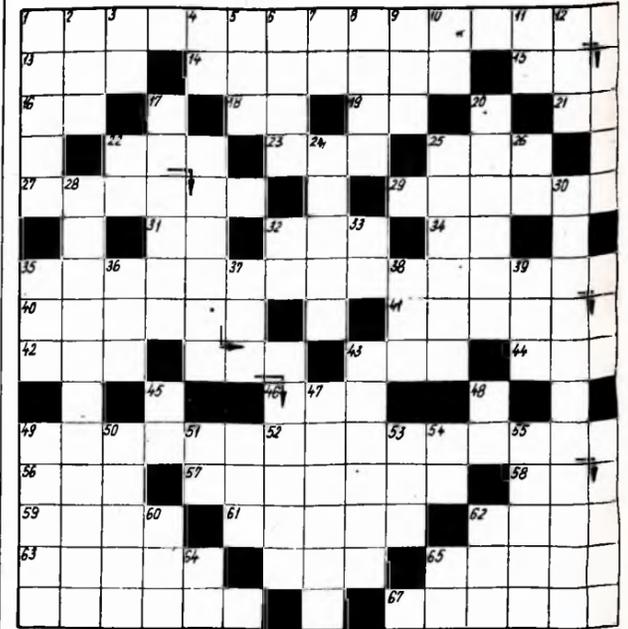
Az afrikai kontinens dohánygazdasága az elmúlt tíz évben — a korábbi időszakhoz viszonyítva — gyorsuló ütemben fejlődött. A nyersanyagtermelés továbbra is legfőképpen a kelet-afrikai és dél-afrikai körzetekben összpontosul, ahol a klimatikai és talajviszonyok a dohánytermelés számára a legkedvezőbbek, bár meg kell jegyezni, hogy dohánytermelés számottevőbb mennyiségben kb. 36 országban folyik. Ezekben az országokban azonban a termelés jelenleg csupán helyi jelentőségű, és a nemzetközi dohánypiac számára különösebb jelentőséggel nem bír. Viszont orientálódási ismereteket nyújtanak az országból származó információk is, mivel a fogyasztás csaknem valamennyi afrikai országban lényegesen nagyobb ütemben fejlődött. Ez elsősorban annak is köszönhető, hogy a nagy dohányipari érdekeltségek számos leányvállalatot hoztak létre az afrikai kontinensen és közel 35 országban már szervezetteren és ipari alapon folyik cigarettagyártás vagy más dohányipari termékek előállítás.

Az afrikai kontinensen a legnagyobb kiterjedésű dohányültetvények Malawiban, Rhodesiában, a Dél-Afrikai Köztársaságban, Tanzániában,

és Nigériában vannak. Az arablakta országok közül legnagyobb dohánytermelő területek Algériában találhatók.

A megtermelt dohány mennyisége szempontjából a kontinens három vezető országa Rhodesia, Malawi és a Dél-Afrikai Köztársaság. Ebben a három országban termelik meg a kontinensen termelt nyersdohány több mint 70%-át. Eppen ezek az adatok világítanak rá arra a tényre, hogy Afrika a nemzetközi dohánypiac fejlesztése szempontjából szinte szűz terület. Nem véletlen, hogy a nagy nyugati dohányipari monopóliumok egymás után igyekeznek behatolni a különböző afrikai országok piacaira. Ez megnyilvánul hitel, beruházási és szervezési támogatásban is, ugyanis ha abból indulnak ki, hogy mennyi az európai országok közül a legalacsonyabb fogyasztó országokban a felhasználás, az itteni mutatók azt még csak meg sem közelítik. Több évtizedes távlatban tehát mindenképpen itt a dohányiparba való tökébefektetés tartósan kifizető ágazatnak bizonyul, mert semmi jele nem mutatkozik annak, hogy ezekben az országokban a dohányzás nagyobb elterjedésének valami is gátat vetne.

KERESZTREJTVÉNY

Vizsntes: Devecseri Gábor: Egyes emberek dala együtt c. verséből idézünk. Az idézet első sora (zárt betűk: U. P. L. A.). 13. Ipekötő. 14. Trazit. 15. Fényérzékenység értékmerője. 16. A családhoz tartozik. 18. Körülbelül. 19. Személyes névmás. 21. D. N. 22. Az idézet befejező, negyedik sora (zárt betűk: R. U. K. L.). 23. ...Sámuel: 25. Lett — a régi magyar nyelvben. 27. Ogörög költő. 29. Jól bevált (pl. szakás). 31. Kettőzve az egyik szülő. 32. Női név. 34.-re pártja. 35. Az idézet második sora (zárt betűk: G.). 40. „A” szárazdajka — angolból átvett kifejezés. 41. Kazah város. 42. ...Club — Nemzetközi Irószövetség. 43. Kavics — nvl. 44. Alma... 46. ...and eggs (sonka tojással) 49. Az idézet harmadik sora (zárt betű: A.). 56. ETP. 57. Csomagot kinyit. 58. Alá — keverve. 59. Reprézantáció — néplésen. 61. Nincs semmi dolga. 62. Közterület. 63. Csillapította éhségét — ford. 65. Geothe műve. 66. Néprajz — id. kif. 67. Eysel.

Függőleges: 1. Nem elég. 2. Eltesz. 3. Szolmizációs hang. 4. Kapál része. 5. Némán kötek. 6. Az Idei

VIT rendezője. 7. Elképzelhetetlen nélküle a közlekedés. 8. Hindu isten. 9. Tíz — keverve. 10. A. O. 11. Osztályba sorolás. 12. Kábítószert. 17. Itatás. 20. Tág volt — régiesen (két szó). 22. V. P. 24. Nevet pontosan bediktál. 25. Letelepszünk. 26. Tiltás. 28. Akinek kiadják az új névelővel. 30. Pedagógus (két szó). 32. Klasszikus költő. 33. Névelő. 35. Eltett égitest. 36. VON. 37. Üres szén. 38. Pakol. 39. Lada része. 43. Okori lelet. 45. Sártellen. 47. Kevert vérhaj. 48. Görög betű. 49. Állati szőrzet. 50. Pont. 51. Am gol előljárószó (OF). 52. LER. 53. „Az” egyik nem. 54. Üres lat. 55. Vízlelő helyen — ford. 60. Középső kivész. 62. V. A. T. 64. EEE. 65. Névvégződés.

Beküldendő a megjelölt vizsntes 1., 35., 49. és 22. sz. sorainak helyes megjelölése a szerkesztőség címére, 1978. szeptember 10-ig.

Az előző számunkban közölt volt vény helyes megjelölése: Megszűntünk hirtelen egyikünk se kért, kérve kérünk szép jelen, meg büntess érte.

Talált

Hat plusz kettes munkarend a filterrúdgyártásban

Áldozatvállalásért célprémium

Vállalatunk közkedvelt Sopianae gyártmánya, a hazai piacra egyre keresettebb. Jó minőségével, izléses csomagolásával, elfogadható árával és nem utolsósorban korszerűségével hódította meg a fogyasztó közönséget. Az igényelt mennyiséghez a gyártási kapacitás biztosított, de a kettős

filterrúd előállító gép teljesítménye behatárolja lehetőségeinket.

Gyárunknak minden erőt arra kell összpontosítani, hogy a MOLINS kombinált filterrúdgyártó termelő kapacitását az év végéig maximálisan kihasználja. Így lehetővé válik, hogy a negyedik negyedév folyamán 100 millió darab multifilteres cigarettával többet állítsunk elő, a tervezettnél.

A feladat megoldására a 6+2 folyamatos munkarend a legcélszerűbb. Ez azt jelenti, hogy minden hat munkanapot kettő szabadnap követ. A folyamatos munkarend kialakításában számítottuk a filtergyártás dolgozóinak jó hozzáállására, ami a munkarend megszervezésének folyamán be is igazolódott. Figyelembe vettük a dolgozók családi körülményeit és önkéntes jelentkezés alapján állítottuk össze azt a négy csoportot, amelyek biztosítják a kombinált filterrúdgyártás folyamatos, háromműszakos üzemelését.

Áldozatvállalásukat a vállalat nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is, célprémium formájában fogja elismerni. A folyamatos munkarend lehetővé teszi, hogy kb. 20 millió darab kettős filterrudat többletként állítsunk elő. Ezzel a mennyiséggel csökken az import kombinált filterrúd behozatala, ami 94 600 dollár megtakarítást jelent. A folyamatos munkarendet november 30-ig terveztük. A MULFI + KDF₂ + CASCAD M nagyteljesítményű kombinált filterrúdgyártó gép üzembeállítása december 15-re várható, amely megoldja a vállalat kettős filterrúd előállítási problémáit.

XIX. Mecsek Kupa nemzetközi kerékpáros verseny Pécs, Mecsek 1978. augusztus